

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	19
Η παγκοσμιοποίηση των ΜΜΕ	20
Η παγκοσμιοποίηση της επικοινωνίας και η εθνική κυριαρχία	25
Πολιτιστική αυτονομία και επικοινωνιακός ιμπεριαλισμός	30
Σύνοψη	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ	41
Η εποχή του κρατικού μονοπωλίου	42
Η απορρύθμιση του τηλεοπτικού πεδίου	43
Οι επιπτώσεις της απορρύθμισης	46
Ο κυρίαρχος ρόλος της διαφήμισης	47
Εμπορευματοποίηση και δραματοποίηση	48
Αύξηση καναλιών και τηλεθέασης	50
Συρρίκνωση της δημόσιας τηλεόρασης	51
Συγκέντρωση της ιδιοκτησίας	51
Η ηγεμονική θέση της τηλεόρασης στην πολιτική επικοινωνία	52
Η έλευση των εποπτικών αρχών	54
Η «ψύχωση» με τα ποσοστά τηλεθέασης	57
Κοινωνία των «ζάπερ»	59
Οι επιπτώσεις στα άλλα μέσα επικοινωνίας	61
Ραδιόφωνο	61
Εφημερίδες	63
Διαδίκτυο	65
Σύνοψη	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	76
Η μάχη για τα τεχνολογικά πρότυπα της νέας τηλεόρασης	81
Η Τηλεόραση Υψηλής Ευκρίνειας	81
Τα πρότυπα της ψηφιακής τηλεόρασης	84
Η έλευση των ψηφιακών και προσωπικών βίντεο	89
Ψηφιακό βίντεο	89
Το προσωπικό ψηφιακό βίντεο	91
Η παραγωγή οπτικοακουστικών έργων	92
Τα αίτια της επιτυχίας των αμερικανικών παραγωγών	97
Η χρηματοδότηση του νέου τηλεοπτικού πεδίου	101
Η συνδρομητική τηλεόραση	106
Το πρόβλημα της διακοπής της συνδρομής	109
Το επιχειρηματικό μοντέλο	112
Σύνοψη	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	124
Οι μεγιστάνες των ΜΜΕ, επιχειρηματίες και τηλεόραση	125
Η περίπτωση του Ρούπερτ Μέρντοχ	128
Η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας στα ΜΜΕ	130
Άλλεπάλληλα κύματα συγχωνεύσεων	135
Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	140
Συγκέντρωση και πολυμέρεια	145
Σύνοψη	149

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	157
Η πορεία της ψηφιακής τηλεόρασης	158
Η ψηφιακή τηλεόραση στη Γαλλία	164
Η ψηφιακή τηλεόραση στη Βρετανία	165
Η ψηφιακή τηλεόραση στη Γερμανία	168
Η ψηφιακή τηλεόραση στην Ισπανία	169
Η ψηφιακή τηλεόραση στην Ιταλία	171
Οι προοπτικές της ψηφιακής τηλεόρασης	174
Σύνοψη	178

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΙΩΝΑ	181
Ο ρόλος και η θέση της δημόσιας τηλεόρασης στην Ευρώπη	181
Τα έσοδα της δημόσιας τηλεόρασης	184
Η χρηματοδότηση των δημοσίων φορέων	186
Η αμφισβήτηση της μεικτής χρηματοδότησης	188
Α) Μείωση του ανταποδοτικού τέλους	189
Β) Αντιδράσεις από τους ιδιωτικούς σταθμούς	189
Γ) Πληθωρισμός	190
Δ) Όταν το ανταποδοτικό τέλος καταργείται	193
Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	194
Διλήμματα στρατηγικής	198
Η δημόσια τηλεόραση στην ψηφιακή εποχή	230
Σύνοψη	210

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	216
Η έλευση των θεματικών καναλιών	216
Η γέννηση των θεματικών καναλιών στις ΗΠΑ	218
Η έλευση των θεματικών καναλιών στην Ευρώπη	219
Ποικιλία θεματικών καναλιών	221
Κινηματογραφικά κανάλια	223
Κανάλια για τηλεαγορές	224
Κανάλια με ντοκιμαντέρ	226
Θρησκευτικά κανάλια	226
Εθνοτικά κανάλια	227
Ερωτικά κανάλια	228
Ειδησεογραφικά κανάλια	230
Μουσικά κανάλια	233
Αθλητικά κανάλια	235
Παιδικά κανάλια	238
Από το διεθνές στο τοπικό	240
Σύνοψη	243

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	247
Οι κύριοι άξονες της ευρωπαϊκής επικοινωνιακής πολιτικής	250
Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα	252
Τηλεοπτική διαφήμιση	253
Ποσοτώσεις προγραμμάτων	256
Το πρόγραμμα MEDIA	257
Γεγονότα «μεγίστης σημασίας»	260
Η εφαρμογή της Τηλεοπτικής Οδηγίας	262
Η ψηφιακή εποχή	267
Πνευματικά δικαιώματα	269
Εμπορικές επικοινωνίες	269
Η προστασία των ανηλίκων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας στην Κοινωνία της Πληροφορίας	271
Σύνοψη	274

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	284
Από ένα κρατικό μονοπώλιο κομματικά ελεγχόμενο... ..	285
Σε ένα καθεστώς προσωρινής μονιμότητας	285
Από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ στον υπουργό Επικρατείας;	290
Οι επιπτώσεις της απορρύθμισης	294
Οι περιπέτειες της εποπτείας	294
Η καταβαράθρωση της κρατικής τηλεόρασης	296
Η κυριαρχία της ιδιωτικής τηλεόρασης	301
Το ζήτημα της τηλεπειρατείας	303
Η κυριαρχία της «ενημερω-διασκέδασης»	303
Η αμφισβήτηση των «τηλεμετροήσεων»	305
Η τηλεοπτική συμπεριφορά	306
Η συγκέντρωση των ΜΜΕ και ο βασικός μέτοχος	308
Οι επιπτώσεις στα άλλα ΜΜΕ	321
Οι επιπτώσεις στον Τύπο	322
Οι επιπτώσεις στο ραδιόφωνο	326
Από τη συνδρομητική στην ψηφιακή τηλεόραση	329
Το θολό ψηφιακό μέλλον της ελληνικής τηλεόρασης	333
Οι περιπέτειες του Hellas-sat	336
Σύνοψη	339

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΙΩΝΑ	359
Η ποιότητα του τηλεοπτικού πεδίου	365
Απήχηση και ποιότητα	366
Η ποιότητα της ενημέρωσης	369
Επιστροφή στο μέλλον: Νέα απορρύθμιση προ των πυλών	371
Τα καθ' ημάς	377

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	381
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	393
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	413

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1: Αριθμός καναλιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ιανουάριος 2004)	
Πίνακας 3.1: Καταμερισμός και εξέλιξη του τεχνολογικού εξοπλισμού της ευρωπαϊκής αγοράς (σε %)	
Πίνακας 3.2: Η πορεία της Τηλεόρασης Υψηλής Ευκρίνειας στην Ευρώπη	
Πίνακας 3.3: Η τεχνολογική και βιομηχανική διάσταση της ψηφιακής τηλεόρασης στην Ευρώπη	
Πίνακας 3.4: Ο αριθμός των τηλεοπτικών προγραμμάτων μυθοπλασίας (1996-2003)	
Πίνακας 3.5: Μέσο κόστος παραγωγής των κινηματογραφικών ταινιών (1992-2002)	
Πίνακας 3.6: Εξέλιξη του μεριδίου (%) των μέσων στη διαφημιστική δαπάνη της Ε.Ε. (1980-2002)	
Πίνακας 3.7: Η μεταβολή (%) των οικονομικών δεδομένων των ιδιωτικών καναλιών στην Ευρώπη (1999-2002)	
Πίνακας 3.8: Η πορεία εσόδων της τηλεόρασης στις πέντε μεγαλύτερες ευρωπαϊκές αγορές (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Βρετανία)	
Πίνακας 3.9: Η μεταβολή των οικονομικών μεγεθών της τηλεοπτικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2003-2008)	
Πίνακας 3.10: Έσοδα από την τηλεόραση συνδρομητών	
Πίνακας 3.11: Κανάλια συνδρομητών στην Ευρώπη	
Πίνακας 4.1: Οι 25 μεγαλύτερες εταιρείες στο χώρο της τηλεόρασης το 2002	
Πίνακας 5.1: Η ψηφιακή τηλεόραση το 2010	

- Πίνακας 5.2: Κατανομή των τηλεοπτικών νοικοκυριών με βάση το σύστημα μετάδοσης το 2010 (%)
- Πίνακας 5.3: Νοικοκυριά με ψηφιακή τηλεόραση
- Πίνακας 5.4: Νοικοκυριά με ψηφιακή τηλεόραση στην Ευρώπη
- Πίνακας 5.5: Η ανάπτυξη της ψηφιακής τηλεόρασης στην Ευρώπη το 2010 (%)
- Πίνακας 5.6: Κατάταξη της ψηφιακής τηλεόρασης
- Πίνακας 6.1: Τα οικονομικά αποτελέσματα των δημόσιων τηλεοράσεων στην Ε.Ε.
- Πίνακας 6.2: Η δημόσια τηλεόραση στην Ευρώπη
- Πίνακας 6.3: Η χρηματοδότηση των δημόσιων τηλεοπτικών φορέων στην Ε.Ε.
- Πίνακας 6.4: Προσφυγές κατά των δημόσιων φορέων στην Ε.Ε. (1992-2003)
- Πίνακας 6.5: Προκλήσεις της δημόσιας τηλεόρασης στην ψηφιακή εποχή
- Πίνακας 6.6: Η ευρωπαϊκή δημόσια τηλεόραση στην ψηφιακή εποχή
- Πίνακας 7.1: Αριθμός καναλιών ανά κατηγορία περιεχομένου στην Ευρώπη (1990-2003)
- Πίνακας 9.1: Οι νόμοι για το βασικό μέτοχο
- Πίνακας 9.2: Η πορεία της συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα (2000-2004)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

- Γράφημα 2.1: Η εξέλιξη του μέσου ημερήσιου χρόνου τηλεθέασης στην Ευρώπη (1995-2002)
- Γράφημα 3.1: Η οικονομική αξία της οπτικοακουστικής αγοράς στην Ε.Ε. (1998-2002)
- Γράφημα 3.2: Η κινηματογραφική παραγωγή σε ΗΠΑ, Ε.Ε. και Ιαπωνία (1992-2004)
- Γράφημα 3.3: Μερίδιο (%) της κινηματογραφικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004
- Γράφημα 9.1: Η εξέλιξη της κατανομής της τηλεθέασης στην ελληνική τηλεόραση (1989-2004)
- Γράφημα 9.2: Η εξέλιξη της κατανομής της τηλεθέασης στην Ελλάδα (1993-2003)
- Γράφημα 9.3: Η εξέλιξη της μέσης συνολικής κυκλοφορίας των εφημερίδων (1989-2003 ανά κατηγορίες)